

Elinkaaripalapeli

Tehtävän tarkoituksena on auttaa hahmottamaan ruoan elinkaaren eri vaiheita ja esitellä löyhästi kaksi erilaista samankaltaisen tuotteen elämää. Halutessasi voit esitellä elinkaaripalapelin yhteydessä myös erilaisia päästöjä, joita elinkaaren eri vaiheissa syntyy ja vertailla eri vaihtoehtojen päästöjä.

Mikä on tuotteen elinkaari?

Elinkaarella tarkoitetaan, jonkin tuotteen koko olemassaolon kaikkia vaiheita. Ruoan elinkaaren aikana erilaiset vaiheet vaikuttavat ruoan päästöihin eri tavoin.

Miksi elinkaaria tutkitaan?

- Saadaan tietoa tuotteiden vaikutuksista ympäristöön ja ilmastonmuutokseen.
- Pystytään vertaamaan tuotteita kokonaisuuksina.
- Ymmärretään miten tuote syntyy!

Ohje

Osa 1 Tutkimus

Jokainen ryhmä saa kaksi erilaista elinkaaren saman vaiheen vaihtoehtoa.

Miettikää ja kirjoittakaa ryhmissä muistiin seuraavat asiat omasta elinkaaren vaiheesta:

- Kumpi vaihtoehto on ympäristön kannalta parempi?
- Mitä hyvää ja huonoa vaihtoehtoissa on?
- Mitä tässä elinkaaren vaiheessa tapahtuu?
- Mistä syntyy päästöjä?

Perustelkaa myös valitsemanne vaihtoehdon valinta.

(Jaa kortit ryhmiin ja esittele heille vaihtoehdot, jos korteissa on vain vaiheen nimi, niin kerro tarkemmin vaiheesta, esim. ympärivuotinen tomaatti kasvatetaan kasvihuoneessa lämmityksen avulla).

Ryhmittäiset vaiheet ovat alkutuotanto, tuotteen valmistus, kauppa, käyttö ja kierrätys.

Osa 2 Kokoaminen ja esittely

Kun kaikissa ryhmissä on vastattu kysymyksiin, niin näistä vaihtoehtoista tehdään kaksi elinkaarijanaa. Elinkaarijana rakennetaan niin, että jokainen ryhmä käy vuorollaan laittamassa paremman ja huonomman vaihtoehdon omalle janalleen asianmukaiseen kohtaan taululle ja kertoo tästä vaiheesta ja omista vastauksistaan. (isoissa ryhmissä yhdestä kolmeen henkilöä riittää esittelijäksi ja ajankäytön mukaan oppilaat voivat myös esitellä osansa omilta paikoiltaan käsin). Kuljetukseen liittyvät asiat käydään läpi samalla, kun ryhmät esittelevät työnsä. Oppilaiden vastatessa jotain päätöntä tai väärin, käy keskustelua ja kerro oikea vastaus perusteluineen.

Taululle rakentuu kaksi erilaista elinkaarta, joista toinen kuvaa kausitomaattiin liittyvää tuotetta ja toinen ympärivuotisesti kasvatettuun tomaattiin liittyvää teollista tuotetta.

Kun elinkaaret on saatu rakennettua, niin pohditaan vielä yhdessä, että kumpi näistä elinkaarista vaikuttaa ympäristöystävällisemmältä.